

راهنمای
کنترل و بازرگانی
سیستمهای خودکار خودروی کشتنی

اداره کل ایمنی و حفاظت دریایی

با توجه به لازم الاجرا شدن کنوانسیون بین المللی کنترل سیستمهای مضر ضد خزه(Anti-Fouling Systems) بر روی کشتیها از تاریخ ۲۷ شهریورماه سال ۱۳۸۷، وبا در نظر داشتن ماده ۳۸(الف) کنوانسیون سازمان بین المللی دریانوردی در خصوص وظائف محوله به کمیته حفاظت از محیط زیست دریایی (MEPC) بر اساس کنوانسیون های بین المللی و به منظور جلوگیری و کنترل آلودگی دریایی، از آنجا که ماده (۱)۱ کنوانسیون کنترل سیستمهای مضر ضد خزه توصیه می کندکشتی های موضوع این کنوانسیون به منظور بررسی میزان انطباق با الزامات کنوانسیون در هر بندر، حوضچه یا پایانه فراساحلی "کشور ملحق شده به این کنوانسیون" مورد بازررسی افسران مجاز آن کشور قرار گیرند، راهنمای حاضر شیوه های بازررسی به منظور مطابقت و کنترل سیستمهای ضد خزه بر روی کشتی ها (AFS) بر اساس کنوانسیون را فراهم می کند.

هدف از تدوین راهنمای کنترل و بازررسی سیستمهای ضد خزه (AFS) ارائه یک روش عملی جهت نظارت بر اجرای صحیح و کامل قوانین و مقررات ملی و بین المللی مربوطه به منظور کاهش یا حذف اثرات نامطلوب ناشی از کاربرد سیستم های ضد خزه بر محیط زیست دریایی و سلامت انسان، از طریق انجام بازررسیها برای تایید سیستم ضد خزه بر روی کشتی و بمنظور شناسایی نواقص موجود در آنها، و الزام به انجام اقدامات مقتضی در جهت رفع نواقص می باشد. این راهنما در جلسه هیات عامل تصویب و از تاریخ لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای کشور، لازم الاجرا می گردد.

ماده ۱ تعاریف

در این راهنما واژه های زیر در معانی مشروح مربوط به کار می رود

۱.۱) سیستم ضدخze:

- به معنای پوشش، رنگ، پرداخت سطح، سطح یا ابزاری است که به منظور کنترل یا جلوگیری از چسبیدن موجودات زنده ناخواسته بر روی بدنه کشته به کاربرده می شود.

۱.۲) کنوانسیون :

- به معنی کنوانسیون بین المللی کنترل سیستمهای مضر ضد خze بر روی کشتی ها، AFS (AFS) به همراه خصائص و اصلاحات بعدی می باشد.

۱.۳) طول:

- به معنای طولی می باشد که در کنوانسیون بین المللی خط شاهین، ۱۹۶۶، آنطور که توسط پروتکل مربوط به آن در سال ۱۹۸۸ اصلاح شده، یا هر کنوانسیون جایگزین تعریف شده است.

۱.۴) کشتی:

- به معنی شناوری از هر نوع که در محیط زیست دریایی فعالیت می نماید و شامل قایق های هیدروفوبل، هاورکرافت ها، زیردریایی ها، واحدهای شناور، سکوهای ثابت و شناور، واحدهای ذخیره ساز شناور (FSUs) و واحدهای شناور تولید، ذخیره سازی و تخلیه (FPSOs) می باشد.

۱.۵) سفر بین المللی:

- به معنای سفری است که توسط کشتی محق به برآفراشتن پرچم یک کشور، به یا از بندر، کارخانه کشتی سازی یا پایانه فراساحلی تحت صلاحیت کشور دیگری انجام پذیرد.

۱.۶) افسر کنترل و بازرگانی کشتیها (PSCO-FSCO):

فردی است متخصص و واجد شرایط که با مجوز سازمان مجاز به انجام بازرگانی های فنی و ایمنی بوده و منحصرآ در برابر سازمان پاسخگوست.

۱.۷) سازمان:

- عبارت است از سازمان بنادر و دریانوردی که به نیابت از دولت جمهوری اسلامی ایران به عنوان مرجع دریایی کشور مسئولیت امور کنترل و بازرگانی از کشتیهای خارجی و ایرانی را بر عهده دارد. مسئولیت حسن اجرای این راهنما بر عهده اداره کل ایمنی و حفاظت دریایی است.

۱.۸) موسسه ردهبندی (Classification Society):

- موسسه و سازمانی است که با شرایط مندرج در قطعنامه A.739(18) مطابقت داشته و به نیابت از سازمان برای ارائه خدمات قانونی لازم و بازدید وضعیت فنی و ایمنی و تجهیزاتی منطبق با الزامات کنوانسیونهای بین المللی و قوانین ملی و صدور گواهینامه های مربوط برای کشتیها انتخاب شده است.

۱.۹) بازرسی اولیه (Initial Inspection)

- عبارت است از بازدید مستندات کشتی، که به منظور بررسی اعتبار استناد و گواهینامه‌های مرتبط با کنوانسیون انجام می‌پذیرد.

۱.۱۰) بازرسی جزء به جزء (More detailed Inspection)

- بازرسی جزء به جزء شامل نمونه‌برداری و آزمایشها درخصوص سیستمهای ضد خزه در کشتی برای احراز انطباق با کنوانسیون است. چنین نمونه‌برداری و آزمایشها باید نیازمند استفاده از آزمایشگاههای مجهز برای تشخیص و تعیین سیستمهای ضد خزه خواهد بود.

۱.۱۱) گواهینامه سیستم ضد خزه:

- گواهینامه ای است که مستقیماً توسط متعاهدین به کنوانسیون و یا به نیابت از آنها توسط موسسات رده بندی برای کشتی به شکل نمونه موجود در پیوست اول ضمیمه چهارم کنوانسیون صادر می‌شود.

ماده ۲ مستندات

بر اساس این راهنمای مستندات مورد استفاده برای کنترل و بازرسی کشتیها در رابطه با سیستمهای ضد خزه (AFS) :

- کنوانسیون بین المللی کنترل سیستمهای مضر ضد خزه بر روی کشتی‌ها، مصوب سال ۱۳۸۰ و ضمایم واصلاحات آن

- دستورالعمل نمونه برداری جزئی از سیستم‌های ضد خزه بر روی کشتی‌ها، (قطعنامه MEPC.104(49) مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۷)

- دستورالعمل بازرسی سیستمهای ضد خزه بر روی کشتی، (قطعنامه MEPC.105(49) مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۷)

- دستورالعمل بازرسی و صدور گواهینامه سیستمهای ضد خزه بر روی کشتی، (قطعنامه MEPC.102(48) مصوب ۱۳۸۱/۷/۱۹)

- دستورالعمل کنترل و بازرسی کشتیهای اقیانوس بیما مصوب اجلاس ۱۵۳۵/۱۲۶ مورخ ۱۳۸۷/۱/۲۶ هیات محترم عامل سازمان

ماده ۳ مجوز کنترل و بازرسی کشتیها

۱. (۳) افسران کنترل و بازرسی (PSCO, FSCO) می‌توانند هر کشتی مشمول کنوانسیون را در هر بندر، کارخانه کشتی‌سازی یا پایانه فراساحلی به منظور تعیین میزان انطباق وضعیت کشتی با الزامات کنوانسیون مورد بازرسی قرار دهند.

۲. (۳) به جز مواردی که قرائناً روشنی مبنی بر تخلی کشتی از مفاد کنوانسیون موجود باشد، چنین بازرسی‌هایی باید شامل موارد زیر باشد:

۱. ۱. (۳) بازرسی اولیه از کشتی‌های خارجی فعال در سفرهای بین‌المللی با ظرفیت ناخالص ۴۰۰ تن و بالاتر (سکوهای ثابت و شناور، FPSUها و FSUها)، که در شش ماه گذشته به بنادر ایران ترد نداشته و یا بازرسی نشده‌اند.

۱. ۲. (۳) بازرسی از کشتی‌های تحت پرچم ایران که بیش از سه ماه از بازرسی آنها گذشته باشد. تبصره: چنانچه سیستم‌های ضدخره تغییر یابند یا جایگزین شوند انجام بازرسی بایستی به گونه‌ای باشد که اطمینان حاصل شود که سیستم ضدخره کشتی به طور کامل باکنوانسیون مطابقت دارد.

ماده ۴ بازرسی اولیه (Initial Inspection)

اطلاعات بدست آمده از بازرسی اولیه باید بر اساس برگه گزارش نمونه برداری سیستم‌های ضدخره برروی بدن کشتی، موجود در ضمیمه دوم این راهنمای تکمیل گردد.

۱. (۴) کشتی‌های تحت پرچم کشورهای متعاهد به کنوانسیون

۱. ۱. (۴) افسر کنترل و بازرسی کشتی (PSCO) باید اعتبار گواهینامه و یا اظهارنامه سیستم ضدخره و در صورت لزوم برگه گزارش پیوست مربوط به سیستم‌های ضدخره را مورد بازرسی قرار دهد.

۱. ۲. (۴) تنها راه عملی رنگ آمیزی بدن زیرین کشتی (بخش زیرآب) در حوضچه خشک است، لذا تاریخ بکارگیری رنگ در گواهینامه سیستم بین‌المللی ضدخره کشتی باید از طریق مطابقت دادن زمان حضور آن در حوضچه خشک و تاریخ رنگ آمیزی که در حوضچه خشک انجام می‌پذیرد مورد بررسی قرار گیرد.

۱. ۳. (۴) چنانچه رنگ آمیزی مطابق برنامه زمانبندی در حوضچه خشک (Dry Dock) انجام شده باشد لازم است تأیید یا رسید مربوطه به حوضچه خشک در روی شناور موجود باشد.

۱. ۴. (۴) تاریخ و برنامه زمانبندی حضور کشتی در حوضچه خشک می‌تواند با بررسی تاریخ ظهرنویسی گواهینامه قانونی اینمی ساخت (مقرره ۱/۱۰ سولاس) مورد تأیید قرار گیرد.

۱. ۵. (۴) در موقع حضور خارج از برنامه کشتی در حوضچه خشک، لازم است موضوع در دفتر ثبت روزانه کشتی درج شده باشد. این موضوع را می‌توان با مراجعت به تاریخ ظهرنویسی گواهینامه بدن کشتی (موسسه رده بندي)، تاریخ اظهارنامه تولید کننده و یا تاییدیه محل تعمیر کشتی کنترل نمود.

۶.۱) در بازرسی از گواهینامه باید توجه داشت که تاریخ صدور گواهینامه با دوره زمانی حضور کشته در حوضچه خشک در دفاتر ثبت همخوانی داشته باشد. ضمناً گزارش بروزرسانی شده مربوط به سیستمهای ضدخze باید ضمیمه گواهینامه سیستم بین المللی ضدخze باشد.

۷.۱) در بازرسی اظهارنامه مربوط به سیستمهای ضد خze در کشتیهای فعال در سفرهای بین المللی با طول ۲۴ متر و بیشتر و با ظرفیت ناخالص کمتر از ۴۰۰ تن، اظهارنامه بایستی با اسناد مربوطه (نظیر رسید رنگ یا سیاهه پیمانکار) همراه و به امضای مالک یا نماینده مورد تأیید رسیده باشد.

تبصره ۱: گواهینامه سیستم بین المللی ضدخze شامل یک سری چک لیست است و نشان می دهد که:

۱) آیا بر روی کشتی از سیستم ضدخze کنترل شده بر اساس ضمیمه اول کنوانسیون استفاده شده است و آیا سیستم ضدخze قبلی پاکسازی (تراشیده) شده است یا با رویه حفاظتی پوشانده شده است؟

۲) آیا قبل یا بعد از تاریخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۱ بر روی کشتی از سیستم ضدخze کنترل شده بر اساس ضمیمه اول کنوانسیون استفاده شده است؟

تبصره ۲: چنانچه یک کشتی در بین دو دوره حوضچه خشک در یکی از بنادر کشور تحت نمونه برداری و آزمایش قرار گرفته باشد و نتایج مثبت آن در دسترس افسر کنترل و بازرسی قرار گیرد، نتایج مربوطه بایستی تا حوضچه خشک بعدی کشتی، معتبر فرض شود.

۲.۴) کشتیهای تحت پرچم کشورهای غیر متعاهد به کنوانسیون

برای کشتیهای تحت پرچم کشورهای غیر متعاهد به کنوانسیون نمی توان گواهینامه بین المللی سیستم ضد خze صادر نمود. بنابراین لازم است با در نظر گرفتن انطباق با الزامات موجود در دستورالعمل بازرسی و صدور گواهینامه سیستمهای ضد خze بر روی کشتی (۴۸) MEPC.102 مصوب ۱۳۸۱/۷/۱۹ مستنداتی که حاوی اطلاعات یکسان در گواهینامه بین المللی سیستم ضد خze است به افسران کنترل و بازرسی ارائه شود.

۱.۲.۱) اگر سیستم ضد خze ای بر روی کشتی بدون داشتن گواهینامه بین المللی ضدخze مطابق ضمیمه اول کنوانسیون موجود باشد، باید تایید شود که این سیستم با الزامات کنوانسیون مطابقت دارد. این تایید می تواند بر پایه نمونه برداری، آزمایش و اسناد معتبر مطابق ضرورت و صلاحیت بر مبنای تجربه و شرایط موجود باشد. مستندسازی این تایید نیز می تواند بوسیله برگه اطلاعات اینمنی مواد، اظهارنامه مطابقت از سازنده سیستم ضدخze، رسید کارگاه کشتی سازی و یا تولید کننده سیستم ضدخze باشد.

۱.۲.۲) اگر سیستم ضد خze موجود بر اساس ضمیمه اول کنوانسیون کنترل نشده باشد، باید بررسیهای لازم برای ارزیابی انطباق سیستم ضدخze با الزامات کنوانسیون انجام شود. این تاییدیه بر اساس نمونه برداری، آزمایشها و مستندسازی قابل اطمینان بر اساس مشاهدات بدست آمده از شرایط موجود صادر می شود. چنین مستنداتی می تواند برگه اطلاعات اینمنی مواد و یا سایر موارد مشابه دیگر باشد.

ماده ۵ بازرسی جزء به جزء (More Detailed Inspection)

- ۱.۵) بازرسی جزء به جزء در صورت بروز شواهدی دال بر این که کشتی با الزامات کنوانسیون انطباق ندارد انجام می‌گیرد. مراحل زمانی آزمایشها در این نوع بازرسی نباید موجب تأخیر در عزیمت کشتیها گردد. هر گونه تصمیم گیری در خصوص انجام نمونه برداری توسط بازرس یا سایر مراجع ذی صلاح منوط به رعایت الزامات ایمنی افراد کشتی و بندر خواهد بود. بازرسی جزء به جزء بر اساس شواهد زیر انجام می‌پذیرد:
- ۱.۱.۵) فقدان مستندات بازرسی سیستمهای ضد خze برای کشتی با پرچم کشورهای غیر متعاهد به کنوانسیون
  - ۱.۲.۵) فقدان گواهینامه معتبر سیستمهای ضد خze برای کشتی با پرچم کشورهای متعاهد به کنوانسیون
  - ۱.۳.۵) عدم تطابق زمان رنگ‌آمیزی مندرج در گواهینامه سیستمهای ضد خze با دوره استقرار کشتی در حوضجه خشک
  - ۱.۴.۵) مشاهده لایه‌های مختلف رنگ در بدنه کشتی
  - ۱.۵.۱) کامل نشدن گواهینامه بین‌المللی سیستم ضد خze بر اساس الزامات کنوانسیون توسط موسسه رده بندی
  - ۱.۵.۲) در صورتی که گواهینامه بین‌المللی سیستم ضد خze بر اساس الزامات کنوانسیون تکمیل نشده باشد سوالات افسر کنترل و بازرسی در خصوص موارد زیر انجام می‌گیرد:
    - ۱.۱.۵) آخرین تاریخ بکارگیری سیستم ضد خze بر روی کشتی
    - ۱.۲.۱) اگر سیستم ضد خze بر اساس ضمیمه اول کنوانسیون بر روی کشتیها، قرار داشته و این سیستم جدا شده است، نام تاسیسات و تاریخ انجام کار.
    - ۱.۲.۲) اگر سیستم ضد خze بر اساس ضمیمه اول کنوانسیون بر روی کشتیها، قرار دارد و با رویه حفاظتی پوشانده شده است، نام تاسیسات و تاریخ انجام کار
    - ۱.۲.۳) اسم محصول ضد خze/رویه حفاظتی و نام تولید کننده و یا پخش کننده سیستم ضد خze موجود
  - ۱.۵) در صورتی که سیستم ضد خze فعلی نسبت به حالت قبلی جدید می‌باشد، نوع سیستم ضد خze و نام تولید کننده و یا پخش کننده سیستم ضد خze قبلی

ماده ۶ توقیف فنی و ایمنی (متوقف کردن)

- ۱.۶) توقیف فنی و ایمنی کشتی با توجه به مواد ۱۱ تا ۱۳ کنوانسیون در شرایط زیر اتفاق می‌افتد:
- ۱.۱.۶) عدم وجود و یا انقضای اعتبار قانونی گواهینامه
  - ۱.۱.۷) پذیرش عدم تطابق از سوی مالک کشتی یا فرمانده (در چنین حالتی نیازی به اثبات مسئله از طریق نمونه برداری نیست)
  - ۱.۱.۸) اثبات عدم انطباق کشتی با الزامات کنوانسیون در آبهای تحت حاکمیت بوسیله نمونه‌برداری تبصره: در صورت مشاهده موارد عدم انطباق با الزامات کنوانسیون، سازمان می‌تواند اقداماتی در جهت اخطار، توقیف، اخراج یا ممانعت از ورود کشتی به بنادر خود به عمل آورد. سازمان که بدلیل عدم انطباق کشتی با مقررات این

کنوانسیون اقدامات فوق را علیه یک کشته به عمل می آورد، بایستی سریعاً کشور صاحب پرچم کشته مربوطه را از این امر مطلع نماید.

ماده ۷ گزارش کنترل و بازررسی سیستمهای ضدخze به کشورهای صاحب پرچم در زمینه کشف موارد نقض

۱.۷) بازرسان می توانند بر اساس دریافت تقاضایی از طرف متعاهد دیگر مبنی بر مغایرت فعالیت کشته با مفاد کنوانسیون کشته را در هنگام ورود به بنادر، کارخانه کشته سازی و یا پایانه فراساحلی تحت صلاحیت خود بازدید نمایند.

هرگونه تخطی کشته تحت پرچم کشور متعاهد از اجرای کنوانسیون در حیطه صلاحیت هر کشور ممنوع می باشد و علاوه بر برخورد قانونی با مختلفین طبق مقررات جمهوری اسلامی ایران، سازمان اطلاعات و شواهد موجود در مورد تخطی انجام شده را به کشور صاحب پرچم کشته ذیربیط ارائه می دهد.

۲.۷) گزارش باید به انضمام مدارک زیر باشد:

۱.۷.۲.۱) گزارش افسر کنترل و بازررسی درخصوص نوافع

۱.۷.۲.۲) اظهارنامه از سوی افسر کنترل و بازررسی درخصوص عدم انطباق سیستم ضدخze و دلایل افسرکنترل و بازررسی برای انجام بازررسی جزء به جزء

۳.۷) در اظهارنامه راجع به نمونه برداری سیستم ضدخze می بایست موارد زیر ذکر شده باشد:

۱.۳.۷.۱) موقعیت کشته در زمان نمونه برداری

۱.۳.۷.۲) قسمتی از بدنه کشته که نمونه برداری از آنجا انجام گرفته است با ذکر مختصات و فاصله عمودی آن نسبت به میانه خط شاهین و خط آب زمانی که کشته بدون بار است.

۱.۳.۷.۳) زمان و ساعت نمونه برداری

۱.۳.۷.۴) نام و امضاء شخصی که نمونه برداری را انجام می دهد.

۱.۳.۷.۵) گزارش مربوط به آزمایشها و نمونه برداری باید شامل موارد زیر باشد:

۱.۴.۷.۱) نتایج مربوط به آزمایشها

۱.۴.۷.۲) روشهای به کار گرفته شده در انجام آزمایشها

۱.۴.۷.۳) روش علمی به کار گرفته شده

۱.۴.۷.۴) نام و مشخصات متصدیان انجام آزمایشها

۱.۴.۷.۵) کیفیت حصول اطمینان از روشها و تجربیات مربوط به آزمایشها

۱.۴.۷.۶) سمت افرادی که پاسخگوی سوالات بوده اند.

۱.۴.۷.۷) اظهارنامه شاهدین

- ۷.۷) عکسبرداری از بدن کشته و مناطقی که از آنجا نمونه برداری انجام شده است.
- ۷.۸) روگرفت مدرک گواهینامه سیستم بین‌المللی ضدخze به همراه روگرفت از صفحات مرتبط درخصوص گزارش مربوط به سیستمهای ضدخze، دفتر ثبت، برگه اطلاعات اینمی مواد، اظهارنامه مطابقت از تولید کننده سیستمهای ضدخze، برگه رسید از مرکز تعمیر کشته و سایر موارد مشابه

ضمیمه شماره یک شرایط نمونه برداری

۱- نمونه برداری

نمونه برداری به میزان دقت روش نمونه برداری مورد نیاز، الزامات آزمایشگاهی، قیمت، زمان لازم و هدف نمونه برداری بستگی دارد. در نمونه برداری ها باید قابلیت انجام کار و استانداردهای مرتبط با اینمی اشخاص، کشتی و بندر در نظر گرفته شود. نمونه برداری با توجه به مقتضیات آن می تواند توسط افسر کنترل و بازرگانی و یا توسط نمایندگان ذیصلاح از طرف سازمان انجام پذیرد. در انجام نمونه برداری موارد زیر باید در نظر گرفته شود:

۱.۱) موقعیت و زمان نمونه برداری بطوری که طول زمان نمونه برداری باعث تأخیر بی دلیل در بارگیری، تخلیه، جابجایی و یا عزیمت کشتی نگردد.

۱.۲) دسترسی ایمن به کشتی از قبیل قایق، نردها، سکوها و سایر موارد باید در نظر گرفته شود.

۱.۳) انتخاب نقاط و محلهای نمونه برداری به گونه ای باشد که تمامی بخشهاي مورد نیاز کشتی را پوشش دهد.

۱.۴) عکسبرداری از بدنه کشتی، نقاط نمونه برداری و مراحل انجام نمونه برداری باید تعیین گردد.

۱.۵) باید از هر گونه پیش داوری بر روی کیفیت رنگ (به عنوان مثال سطح، شرایط، ضخامت، کاربرد) پرهیز گردد.

۱.۶) در هنگام نمونه برداری جزئی، نمایندگان کشتی باید برای اطمینان از قانونی بودن شواهد و مدارک در محل حضور داشته باشند.

۱.۷) تکمیل و امضاء فرم بازرگانی و برگه های نمونه برداری، به همراه یک سری نسخه روگرفت اضافی برای تایید انجام بازرگانی و نمونه برداری لازم است.

۱.۸) اطلاع مربوط به بازرگانی باید به کشور مقصد بعدی گزارش شود.

۱.۹) در صورت عدم تکمیل فرم گزارش بازرگانی در زمان حضور بازرگان بر روی کشتی، لازم است با فرمانده کشتی در خصوص فرد دریافت کننده گزارش نهایی توافق گردد.

۱.۱۰) در تعداد نمونه های برداشت شده، باید نمونه ای به عنوان نمونه ذخیره (پشتیبان) برای استفاده در موقع بروز اختلاف و یا مشکل وجود داشته باشد.

۱.۱۱) به منظور بازرگانی بر طبق کنوانسیون نقاط نمونه برداری بر روی بدنه کشتی باید بر اساس نقاطی تعیین شود که سیستم ضد خزر دست نخورده باقی مانده است. بر اساس اندازه و بخشهاي مختلف کشتی و میزان دسترسی به بدنه کشتی، نمونه برداری باید حداقل با هشت نمونه با توجه به طول بدنه کشتی انجام گیرد. نمونه برداری از نقاطی که در معرض حرارت هستند و در نقاطی که رنگ نرم شده است نباید صورت بگیرد (به عنوان مثال تانکرهای سوخت سنگین) همچنین لایه های زیرین و رویه حفاظتی نباید مورد نمونه برداری قرار گیرد.

۱.۱۲) در هنگام نمونه برداری از آلوده شدن نمونه ها با سایر آلاینده ها و بویژه موادی که می تواند نتایج آزمایشها را در تشخیص قلع به خطاب بیاندازد جلوگیری شود.

- ۱۳) نمونهبرداری باید از سطوح دست نخورده، تمیز و عاری از ترکیبات خدخته باشد. ترکیبات ناپایدار رنگ که شامل رنگهای جدا شده و سطوحی که دچار ورآمدگی است نباید برای نمونهبرداری مورد استفاده قرار گیرد.
- ۱۴) استفاده از نیروی کارآمد و آموزش دیده برای کنترل و استفاده از دستگاهها برای انجام نمونهبرداری و اطمینان از روشهای به کار گرفته شده الزامی است.
- ۱۵) برگه گزارش نمونه برداری به منظور تطابق با کتوانسیون از نظر وجود ترکیبات قلع در سیستمهای ضد خze بکار رفته بر روی بدنه کشته باید بر اساس خصیمه سوم موجود در راهنما تکمیل شود.

۲ - درستی نمونهبرداری

- به منظور حفظ ارزش اثباتی نمونه برداری موارد زیر باید در نظر گرفته شود:
- ۱) نمونه‌ها باید به طور مستقیم از روی بدنه کشته برداشته شده و فاقد هرگونه ناخالصی و آلودگی باشند.
  - ۲) تمام نمونه‌ها باید در ظروف نمونهبرداری نگاهداری شود و در برگه گزارش علامت گذاری شوند.
  - ۳) در مواقعي که افراد از سوی شركتهایي که مسئوليت نمونهبرداری را بر عهده دارند، افسران کنترل و بازرگانی برای حصول اطمینان از صحبت نمونهبرداری باید در مکان حضور داشته باشند.
  - ۴) عکسبرداری از بدنه کشته، مناطق نمونهبرداری و مراحل انجام نمونهبرداری باشد.
  - ۵) شركتهایي که مسئوليت انجام نمونهبرداری را بر عهده دارند باید مورد تایید باشند.
  - ۶) فردی که مسئوليت تحويل گرفتن نمونه‌ها را بر عهده دارد قبض رسید دریافت می‌کند که حاوی مشخصات فردی است که مسئوليت دریافت نمونه‌ها را بر عهده دارد.

۳ - بهداشت و ایمنی در هنگام نمونهبرداری

در هنگام نمونهبرداری نکات زیر باید در نظر گرفته شود:

- ۱) اشخاصی که نمونهبرداری را انجام می‌دهند باید از خطرات مربوط به حلالها و یا سایر موادی که برای نمونهبرداری مورد استفاده قرار می‌گیرند آگاه باشند. رنگهای مرطوب در حین نمونه برداری معمولاً خطرناک هستند. در این موارد برگه اطلاعات ایمنی مواد (MSDS) برای حلال و یا رنگ باید مورد بررسی قرار گرفته و در صورت لزوم اقدامات لازم شامل استفاده از دستکشها، بلند و مقاوم در برابر حلال و غیرقابل نفوذ در برابر مواد و همچنین تجهیزات حفاظت فردی از قبیل عینک به عمل آید.
- ۲) شرایط کشته (نداشتن بار، استقرار در کنار اسکله یا لنگرگاه و سایر موارد) شرایط محوطه اطراف نمونهبرداری (موقعیت استقرار کشته، میزان رفت و آمد، جابجایی و حرکت کشته، عملیات بر روی اسکله، وجود بارچ و یا هر شناور دیگر در کنار کشته) باید در نظر گرفته شود.

۳) هنگامی که کشتی در کنار اسکله قرار دارد برای دسترسی به بدنه کشتی جهت نمونه برداری باید شرایط ایمنی لازم فراهم آمده باشد. افراد در هنگام نمونه برداری باید توسط نزددها و کمرندهای ایمنی بالا رونده حفاظت شوند و همچنین باید اقدامات لازم جهت جلوگیری از سقوط افراد به داخل آب در فضای بین کشتی و اسکله انجام شده باشد. برای تامین شرایط ایمنی پوشیدن جلیقه نجات و طناب ایمنی در زمان نمونه برداری الزامی است.

۴) وضعیت جوی (موقعیت دریا، باد، باران، دما، سایر موارد) باید در نظر گرفته شود.

۵) دسترسی به کشتی در حوضچه خشک باید با رعایت اصولی ایمنی صورت بگیرد. داربستها و نردهای مکانیکی باید با ایمنی کامل و به طور صحیح مورد حفاظت قرار گیرند.

۶) باید اقدامات احتیاطی درخصوص جلوگیری از برخورد قطعات رنگ جدا شده با پوست و چشمها صورت گیرد. خوردن و آشامیدن در حین عملیات نمونه برداری ممنوع است و دستهای باید بعد از عملیات پاکسازی شسته شوند.

۴- اجرای آزمایشها

بر اساس این راهنمای اجرای آزمایشها شامل نمونه برداری و روش‌های آزمایشگاهی برای تشخیص وجود ترکیبات قلع در سیستمهای ضد خze بر روی کشتی‌ها می‌باشد. موارد زیر باید مورد توجه قرار گیرد:

۱) شرکتی که مسئولیت نمونه برداری را بر عهده دارد باید هیچ گونه وابستگی به شرکت تولید کننده سیستم ضد خze داشته باشد.

۲) در مواقعی که مراحل آزمایش با نتایج مختلفی ارائه شود، گزارش فنی آن باید به برگه گزارش ضمیمه شود.

۳) مرحله اول آزمایش به منظور تعیین میزان کل قلع به عنوان معرف حضور ترکیبات قلع است. این مرحله توسط بازرسان کشتی در بخش کنترل و بازررسی در بنادر و یا حوضچه خشک انجام می‌پذیرد. برای تشخیص میزان قلع موجود می‌توان از آزمایشگر پرتاپل فلورسانس اشعه ایکس (XRF) و یا هر روش علمی دیگر مورد تائید که باعث انجام آزمایش در محل شود استفاده نمود.

۴) آزمایشها مرحله دوم (نهایی) نشان دهنده نتایج نهایی مربوط به نمونه هاست. روش باید به طور کامل توسط کارشناسان در آزمایشگاه صورت گیرد. آزمایشها باید توسط یک آزمایشگاه مورد تائید استاندارد ISO17025 انجام گیرد. کشورهای عضو در انتخاب روش‌های آزمایش مرحله دوم مختار هستند. برگه گزارش مربوط به نتایج آزمایشها مرحله اول و دوم به ترتیب در ضمایم چهارم و پنجم راهنمای وجود دارد.

Annex 2 REPORT OF INSPECTION of a ship's anti-fouling system (AFS)

SHIP PARTICULARS

1. Name of ship : _____
2. IMO number : _____
3. Type of ship : _____
4. Call sign : _____
5. Flag of ship : _____
6. Gross tonnage : _____
7. Date keel laid / major conversion commenced : _____

INSPECTION PARTICULARS

8. Date & time : _____
9. Name of facility:
(dry-dock, quay,
location) _____
- Place & country: _____
10. Areas inspected   Ship's logbook   Certificates   Ship's hull
11. Relevant certificate(s)

a title	b issuing authority	c dates of issue
1. IAFS Cert.		
2. Record of AFS		
3. Declaration of AFS		
4.		
12. Dry-dock period AFS applied :		
13. Name of facility AFS applied :		
14. Place & country AFS applied :		

16. Reason for sampling of AFS:

15. AFS samples taken : No   Yes   Nature of sampling : Brief   Extent
17. Record sheet attached :
(country-code / IMO number / dd-mm-yy) _____

18. Copy to:
 Head office   PSCO
Master   Flag state
Other: Recognized Organization

PORT STATE PARTICULARS

Reporting authority: _____ District office: _____

Address: _____

Telephone/ Fax/
Mobile: _____

E-mail: _____

Name:
(duly authorized PSCO of reporting authority) _____

Date: _____ Signature: _____

Annex 3: Record sheet for the sampling procedure for compliance with the convention in terms of the presence of organotin acting as a biocide in anti-fouling systems on ship hulls

RECORD NUMBER	
----------------------	--

(country-code / IMO number / dd-mm-yy)

Name of ship : _____ IMO number : _____

SAMPLING PARTICULARS

1. Date & time initiated: _____
2. Date & time completed: _____
3. Name of paint manufacturer: _____
4. AFS product name & colour: _____
5. Reason for Sampling: Port State Control   Survey & Certification   Other flag State compliance inspection
6. Sampling Method: _____
7. Hull areas sampled: Port Side   Starboard Side   Bottom
- Number of sampling points: _____
8. Back-up samples' storage location:
(eg. Port State inspection office) _____
9.   Photos taken of the sample points   Comments: _____
10.   Paint samples (wet)   Comments: _____
11.   First stage analysis   Comments: _____
12.   Second stage analysis   Comments: _____

13.	Comments concerning sampling procedure	
14.	Sampling company	Name Date Signature

PORT STATE PARTICULARS

Reporting authority: _____ District office: _____

Address: _____

Telephone/ Fax/ Mobile: _____

E-mail: _____

Name:
(duly authorized PSCO of reporting authority) _____

Date: _____ Signature: _____

Annex 4 : Record Sheet for First-Stage Analysis

RECORD NUMBER	
---------------	--

Name of ship : _____ IMO number : _____

1. Instrument I.D.: _____ Calibration Expire Date: _____

2.	Sample location (Frame & distance from boot topping)	Specimen I.D.	Sample Disc	Content of Tin (mg/ kg)	max	min	Average
A	A1	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	A2	metal	☐	☐	☐	☐	
	A3	others	☐	☐	☐	☐	
	A4	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	A5	metal	☐	☐	☐	☐	mg/kg
	A6	others	☐	☐	☐	☐	>2,500 mg/kg
	A7	abrasive	☐	☐	☐	☐	>3,000 mg/kg
	A8	metal	☐	☐	☐	☐	
	A9	others	☐	☐	☐	☐	
B	B1	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	B2	metal	☐	☐	☐	☐	
	B3	others	☐	☐	☐	☐	
	B4	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	B5	metal	☐	☐	☐	☐	mg/kg
	B6	others	☐	☐	☐	☐	>2,500 mg/kg
	B7	abrasive	☐	☐	☐	☐	>3,000 mg/kg
	B8	metal	☐	☐	☐	☐	
	B9	others	☐	☐	☐	☐	
C	C1	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	C2	metal	☐	☐	☐	☐	
	C3	others	☐	☐	☐	☐	
	C4	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	C5	metal	☐	☐	☐	☐	mg/kg
	C6	others	☐	☐	☐	☐	>2,500 mg/kg
	C7	abrasive	☐	☐	☐	☐	>3,000 mg/kg
	C8	metal	☐	☐	☐	☐	
	C9	others	☐	☐	☐	☐	
D	D1	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	D2	metal	☐	☐	☐	☐	
	D3	others	☐	☐	☐	☐	
	D4	abrasive	☐	☐	☐	☐	
	D5	metal	☐	☐	☐	☐	mg/kg
	D6	others	☐	☐	☐	☐	>2,500 mg/kg
	D7	abrasive	☐	☐	☐	☐	>3,000 mg/kg
	D8	metal	☐	☐	☐	☐	
	D9	others	☐	☐	☐	☐	

3. Results
 First-Stage Analysis   samples out of _____ are above 2,500 mg/kg   Compliant
 Sample(s)   is (are) above 3,000 mg/kg   Second-stage required

4. Comments

5. Company

Name

Date

Signature

Annex 5 : Record Sheet for Second(Final)-Stage Analysis

RECORD NUMBER	
---------------	--

Name of ship : _____ IMO number : _____

SECOND-STAGE ANALYSIS

1. Instrument ID:		Calibration Expire Date :	
2.	Specimen used (Specimen I.D.)	Content of Tin First-Stage (XRF Analysis) (mg Sn / kg)	Content of TIn Second-Stage (as organotin) (mg Sn / kg)
A			>2,500mg/kg ☐ >3,000mg/kg ☐
B			>2,500mg/kg ☐ >3,000mg/kg ☐
C			>2,500mg/kg ☐ >3,000mg/kg ☐
D			>2,500mg/kg ☐ >3,000mg/kg ☐
3.	Results Second- Stage Analysis	☐ samples out of _____ are above 2,500mg (Sn)/kg ☐ Sample(s) is (are) above 3,000mg(Sn)/kg (dry paint)	☐ Compliant ☐ NOT Compliant
4.	Comments		
5.	Laboratory	Name Date Signature	

PORT STATE PARTICULARS

Reporting authority: _____ District office: _____

Address: _____

Telephone/ Fax/
Mobile: _____

E-mail: _____

Name:
(duly authorized PSCO of reporting authority) _____

Date: _____ Signature: _____

